

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

20R.01150



Van: : college van burgemeester en wethouders

Datum : 8 december 2020

Portefeuillehouder(s) : wethouder de Weger

Portefeuille(s) : Wmo huishoudelijke hulp

Contactpersoon : E. de Wit

Tel.nr. : 8400

E-mailadres : wit.e@woerden.nl

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 42 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad gesteld door Marco Hollemans van de Fractie van CDA over Ontwikkeling beroep op huishoudelijke hulp vanuit WMO

Beantwoording van de vragen:

Sinds 2019 geldt een vaste inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor WMO maatwerkvoorzieningen. In verschillende media wordt aangegeven hierdoor het aantal voorzieningen, vooral voor huishoudelijke hulp, sterk is toegenomen, met name bij mensen met hogere inkomens. Gemeenten geven aan voor extra uitgaven te staan die niet voldoende worden gecompenseerd door rijksbijdragen. Zie hiervoor o.a.

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/meer-rijken-doen-beroep-op-huishoudelijke-hulp.13160096.lynkx> en <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/schoonmaaksubsidie-rijken-niet-door-kabinet.14910986.lynkx>. Het CDA Woerden maakt zich hierover zorgen. Wat zijn de ontwikkelingen in Woerden en wat kunnen we doen? Daarom de volgende vragen/informatieverzoeken:

1. Sluit het Woerdens beeld op het gebied van WMO voorzieningen huishoudelijke hulp volgens het college aan bij het landelijk beeld en de bevindingen van het CBS?

Het Woerdens beeld sluit aan bij het landelijk beeld en de bevindingen van het CBS. Volgens het CBS maakte in 2019 5 procent meer gebruik van een Wmo-maatwerkvoorziening dan in 2018. De grootste groei is te zien bij het aantal Wmo-cliënten met hulp bij het huishouden. Dat steeg met 12 procent. In de gemeente Woerden liggen de percentages zelfs hoger. In 2019 maakte 13 procent meer inwoners gebruik van een Wmo-maatwerkvoorziening dan in 2018. De grootste groei is ook te zien bij het aantal Wmo-cliënten met hulp bij het huishouden. Dat steeg met 16 procent ten opzichte van 2018.

2. Een overzicht van de aantallen WMO maatwerkvoorzieningen (zowel aantal cliënten als aantal voorzieningen) per jaar over de jaren 2015 t/m 2020 (dit laatste jaar tot op heden). Hierbij per jaar het aantal voorzieningen dat in de categorie Huishoudelijke hulp valt.

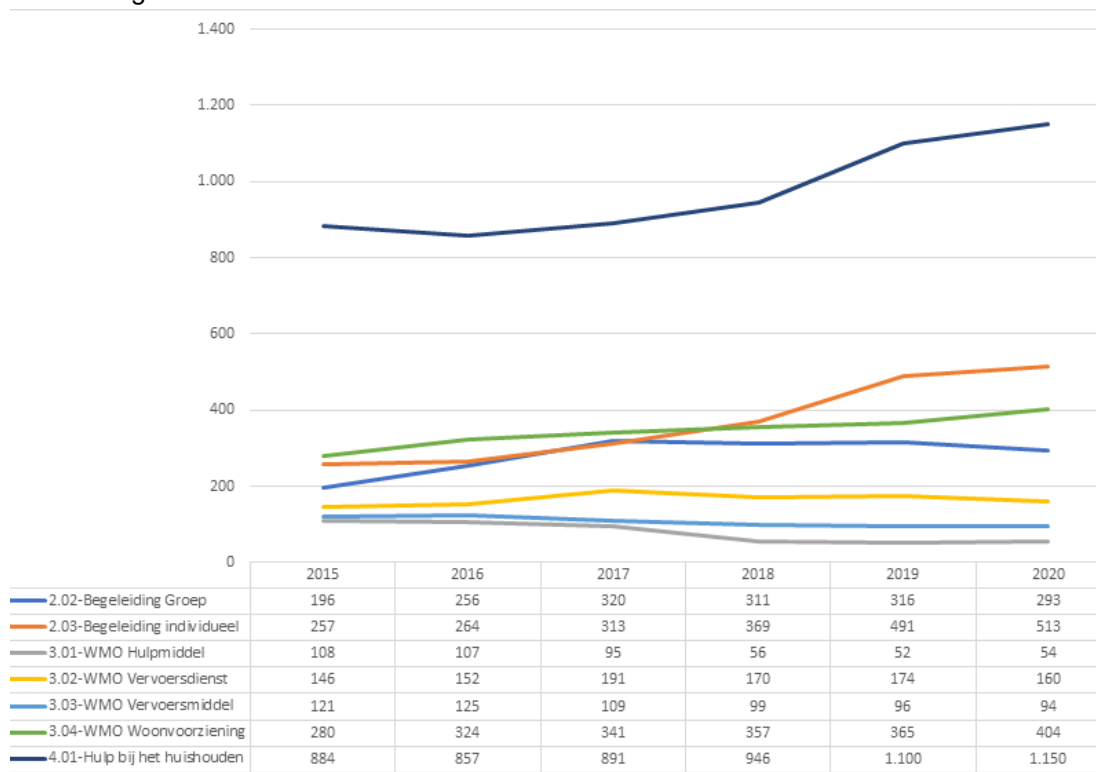
Tabel 1 geeft een overzicht van het totaal aantal unieke cliënten in de Wmo en het aantal cliënten dat huishoudelijke hulp via de Wmo ontvangt. Het totaal aantal voorzieningen is niet weergegeven, omdat een overzicht hiervan mogelijk een verkeerde indruk wekt. Een inwoner met huishoudelijke hulp heeft maar één voorziening huishoudelijke hulp in een jaar. Het kan echter zijn dat deze voorziening een einddatum heeft in 2020 en vervolgens weer wordt gestart in 2020. Dit wordt dan geteld als twee voorzieningen. Technisch gezien is dit juist, maar dit betekent niet dat inwoners twee gelijktijdige trajecten huishoudelijke hulp ontvangen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal aantal cliënten in de Wmo	1.481	1.528	1.621	1.625	1.836	1.943
Cliënten met huishoudelijke hulp	884	857	891	946	1.100	1.150

Tabel 1: Aantal cliënten in de Wmo en met huishoudelijke hulp

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling weer van het aantal cliënten op de grootste Wmo-

voorzieningen.



Grafiek 1: ontwikkelingen aantal cliënten op de grootste wmo-voorzieningen

3. Als het antwoord op vraag 1 ja is: Een onderverdeling van de beschikkingen huishoudelijke hulp over de verschillende inkomenscategorieën. Als deze informatie niet beschikbaar is graag een uitleg waarom niet en een toelichting hoe voor Woerden dan conclusies getrokken kunnen worden over de relatie tussen inkomen en stijging van de beschikkingen.

De gemeente Woerden beschikt niet over de verzochte cijfers. Tot en met 2018 was de eigen bijdrage inkomensafhankelijk en werd dit door het Centraal Administratie Kantoor (CAK) vastgelegd. Vanaf 2019 wordt er niet meer naar inkomen of vermogen gekeken voor het bepalen van de hoogte van de eigen bijdrage Wmo. Casemanagers vragen ook niet specifiek naar het inkomen van de inwoner, omdat dit privacy technisch ook niet mag. Wél wordt door inwoners aangegeven dat huishoudelijke hulp via de gemeente veel goedkoper is dan toen zij zelf particuliere hulp regelden. Daarbij zien we ook een exponentiële groei van het aantal cliënten met huishoudelijke hulp sinds de invoering van het Wmo-abonnementstarief (zie tabel 1 bij vraag 2). Deze groei is niet alleen te verklaren door de vergrijzing en feit dat ouderen langer thuis wonen. De monitorrapportage abonnementstarief-Wmo¹ toont aan dat de invoering van het Wmo-abonnementstarief heeft geleid tot een forse stijging van het beroep op de Wmo. Vooral mensen met een midden- en hoger inkomen deden in 2019 meer beroep op huishoudelijke hulp.

4. Als een significante stijging van het aantal beschikkingen huishoudelijke hulp zichtbaar is, een overzicht van welke acties zijn ondernomen en/of worden ondernomen om deze trend te keren. En welk effect wordt hiervan verwacht? Deze vragen zowel kwalitatief (wat) als kwantitatief (hoeveel) beantwoorden.

Per 1 februari 2021 (streefdatum) worden de indicaties huishoudelijke hulp versoberd. Er komen nieuwe beleidsregels waarbij we overstappen van de CIZ normtijden naar het normenkader huishoudelijke hulp van het onderzoeksbureau HHM. De raad heeft dit besloten met de strategische heroriëntatie (20R.00795). Het aantal cliënten met huishoudelijk hulp zal hierdoor waarschijnlijk niet dalen, maar het gemiddelde aantal

¹ Het ministerie van VWS en de VNG hebben advies- en onderzoeksbureau Significant Public in 2018 opdracht gegeven om een opzet uit te werken voor de monitoring van de effecten van de invoering van het abonnementstarief en deze monitor uit te voeren.

geïndiceerde minuten per cliënt wel. De verwachting is dat de gemeente Woerden hiermee in 2021 €70.000 en vanaf 2022 €160.000 bespaart.

Daarnaast is de raad recent geïnformeerd, middels een raadsinformatiebrief (20R.01091), over een aantal genomen maatregelen om het aantal cliënten met huishoudelijke hulp te beperken. De volgende maatregelen zijn per 1 november 2020 ingezet:

1. Meer dan voorheen wordt tijdens het gesprek een moreel appèl gedaan op inwoners die een aanvraag doen voor huishoudelijke hulp. Dit houdt in dat we nadrukkelijk vragen naar mogelijkheden die inwoners zelf kunnen organiseren.
2. Bij nieuwe indicaties worden, binnen de kaders van het huidige beleid, minder uren toegekend. Dit is een reële maatregel omdat Woerden in vergelijking tot de Utrecht West gemeenten (Stichtse Vecht, Ronde Venen, Montfoort en Oudewater) gemiddeld meer minuten indiceert per cliënt. Ook aanbieders hebben aangegeven dat de gemeente Woerden relatief veel minuten indiceert.
3. Tot slot worden nieuwe indicaties en herindicaties niet langer beschikt dan voor 10 maanden. Gebruikelijk was dat indicaties tot een paar jaar werden afgegeven. De reden voor de kortere indicaties duur is dat er per 1 februari 2021 nieuw beleid huishoudelijke hulp ingevoerd wordt; vanaf dat moment gaan we werken met het nieuwe normenkader huishoudelijke hulp van het onderzoeksbureau HHM.

Om de effecten van deze maatregelen te evalueren start er in het nieuwe jaar een interne werkgroep huishoudelijke hulp. Naast het evalueren van de bovengenoemde maatregelen zal deze werkgroep ook - indien nodig – aanvullende maatregelen onderzoeken om nog meer kosten te besparen.

Bijlagen:

De ingekomen brief met corsanummer: 20.020623

Secretaris



M.H. Brander

Burgemeester



V.J.H. Molkenboer

ARTIKEL 42 VRAGEN

Ontwikkeling beroep op huishoudelijke hulp vanuit WMO

Sinds 2019 geldt een vaste inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor WMO maatwerkvoorzieningen. In verschillende media wordt aangegeven hierdoor het aantal voorzieningen, vooral voor huishoudelijke hulp, sterk is toegenomen, met name bij mensen met hogere inkomens. Gemeenten geven aan voor extra uitgaven te staan die niet voldoende worden gecompenseerd door rijksbijdragen. Zie hiervoor o.a. <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/meer-rijken-doen-beroep-op-huishoudelijke-hulp.13160096.lynkx> en <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/schoonmaaksubsidie-rijken-niet-door-kabinet.14910986.lynkx>.

Het CDA Woerden maakt zich hierover zorgen. Wat zijn de ontwikkelingen in Woerden en wat kunnen we doen? Daarom de volgende vragen/informatieverzoeken:

1. Sluit het Woerdens beeld op het gebied van WMO voorzieningen huishoudelijke hulp volgens het college aan bij het landelijk beeld en de bevindingen van het CBS?
2. Een overzicht van de aantallen WMO maatwerkvoorzieningen (zowel aantal cliënten als aantal voorzieningen) per jaar over de jaren 2015 t/m 2020 (dit laatste jaar tot op heden). Hierbij per jaar het aantal voorzieningen dat in de categorie Huishoudelijke hulp valt.
3. Als het antwoord op vraag 1 ja is: Een onderverdeling van de beschikkingen huishoudelijke hulp over de verschillende inkomenscategorieën. Als deze informatie niet beschikbaar is graag een uitleg waarom niet en een toelichting hoe voor Woerden dan conclusies getrokken kunnen worden over de relatie tussen inkomen en stijging van de beschikkingen.
4. Als een significante stijging van het aantal beschikkingen huishoudelijke hulp zichtbaar is, een overzicht van welke acties zijn ondernomen en/of worden ondernomen om deze trend te keren. En welk effect wordt hiervan verwacht? Deze vragen zowel kwalitatief (wat) als kwantitatief (hoeveel) beantwoorden.

Wij zien uit naar uw spoedige beantwoording,

Namens de CDA Woerden fractie,

Marco Hollemans, raadslid